

Ese de trei ori in septembra: Mercuri-a,
Vineri-a si Sambata, candu o cota in
regia, candu numai diumetate, adica dupa
momentul imprejurilor.

Prețul de prenumeratiune:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " "
" patrariu	2 " "
pentru Romani-a si strainetate:	16 fl. v. a.
pe anu intregu	8 " "
" diumetate de anu	4 " "
" patrariu	2 " "

Invitare de prenumeratiune

la
„ALBINA“

pre anul 1868.

Prețul de prenumeratiune pent. Austri'a
pre unu anu intregu 8 fl. v. a.

" 1/2 de anu 4 fl. v. a.
" 1/4 " 2 fl. v. a.

pentru Romani'a si strainetate
pre unu anu intregu 16 fl. v. a.

" 1/2 de anu 8 fl. v. a.
" 1/4 " 4 fl. v. a.

Dd. prenumerantii sunt rogati a inscrie curatii numele si conumele, locuința si posta din urma. Banii se se adreze redactiunei in Viena, Josefstadt, Lange Gasse nr. 43.

Viena 23 dec. 1867./4 jan. 1868.

Atentiuza Europei petrecut cateva zile la Paris cu scopulu se auda pre Imperatulu Napoleone ce va responde ca de multamire la gratulatiunea corpului diplomatic cu ocașia anului nou, si desclinitu cum va primi pe reprezentantele prusescu in noua sa calitate de reprezentante alu confederatiunei nordice nemtiesci.

Purure fu curioza lumea se auda pe Imperatulu la asemenea prilegiu, si de aceea se nu se amagăsca nimenea a presupune că dora acesta curiositate se dată de estimp, si dora numai pentru alianța probabilita Imperatului Napoleone cu Austri'a, si prin acesta cu magarii. Nu, compatriotii nostri magarii insisi sunt mai modesti de catu se afirme că gloria se reputatiunea lui Napoleone o face alianța cu densii. Insemnă acesta aripiat ca se nu fie veri o seducere in credintă a despre valoarea acestei alianțe.

Dar „prè multu cioroboru pentru unu toporu“, Imperatulu pacalii acceptabile, caci rostii numai nisce fruse de curtenire fora de vr'o importantia politica. Corpului diplomatic i spuse că-i place a vedé in jurulu seu reprezentantii tuturor statelor, a primi felicitarile si asecurarile despre relatiuni bune; — era representantelui prusescu intonă desclinitu bunele relatiuni intre Francia si Prusia. Atata a totulu.

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespondenti a-nostri si d'adreptula la Redactiune. Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde suntu a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea său speditură care vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunț si alte comunicatiuni de interes privat — se responde cate 7 or. de linie repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbrului cate 30cr. pentru una data, se antecipa.

Deci nu e mirare daca acesta atentiuza politica a Europei delocu a plecatu érasi de la Paris, pentru a se asiedia in loculu de mai nainte, intielegemu in cestiuza orientului.

Se latise faime in asta privintia despre o intielegere intre Anglia si Rusia, era dupa alta versiune relatiunile intre aceste dōue puteri ar fi fōrte discordante. Acum se demintiescu ambele faime, ma se deminte si existinta unei aliantie intre Prusia si Rusia. Cu tōte acestea, chiar organele rusesci nu denegă că pentru anumite eventualitati spéra a poté contă pe neutralitatea prusescă.

Din tōte se vede că Rusia doresce a pune cestiuza la ordinea dilei pentru deslegare, numai in privintia modului d'a procede nu esiste inca o statorire, său de esiste, atunci e tienuta fōrte secretu.

„Gaz. de Colonia“ se crede bine informata pentru a dā unele desluciri atingătorie de modulu procedurei. Dupa densa, Rusia se va restringe a nutri ne-multiamirile poporatiunilor crestine din imperiulu turcescu. Cu acesta consuna si dechiaratiunile organului rusesc „Golos“ care intonandu, precum este datina, iubirea de pace a Rusiei, afirma că este impinsa de opinionea publica a face ceva in favoreala coreligiunilor din orientu, dar spre acesta trebuesce ca acele popoare inse-le se-si precēpa rol'a si se se contieléga. In catu e pentru Romani'a, „Golos“ scie că acesta s'a alaturat Francei de la 1856 si de atunci domnesee acolo o ura in contra Rusiei, dar totodata scie Rusia, că numai posiediendu amiceti'a Romaniei se pote pune piciorulu pre malulu dreptu alu Dunarii.

Precepe Austri'a acesta? Asie spune unu corespondinte oficiosu in „Diurnalul de Dresden“ că cabinetulu imperatescu este convinsu cumca prin unitatea nemtieșca si cea italiana interesele Austriei nu sunt pericolate, precum s'ar poté pericolata eventualitate in orientu. Si cu tōte acestea nu s'a facutu inca nemica pentru castigarea poporului din orientu, afara de concesiunea promisa Romaniei in cestiuza consulara. Devom crede celor a ce ni spune „Frdbl.“ Austri'a

pōrta grige mai multa de catra Galitsa, unde s'ar si si formatu unu comitetu natiunale polonu, care stă in legatura cu locutie-nintele Goluchowski si prin acesta cu ministeriulu, avendu intentiunea a formă in casu de lipsa o armata voluntara din-tre poloni. Altmintre cestiuza polona e cu dōue tāisie, Austri'a o pote opune Rusiei a impedeacă pre acesta se lucre in orientu, era Rusia din a sa parte totu cu acesta cestiuza (numind'o rutena său rusescă) pote impedeacă pe Austri'a de laasemene intentiune. Rutenii, consangeni rusilor, sunt amariti pre poloni pentru nedreptatiri in caus'a de natiunalitate.

In fati'a acestei constelatiuni, pu-setiunea elementului romanescu nu este superatiosa, dar nu inrasnimu inca a o numi imbucurătoria, — si a nume: in Romani'a partit'a liberala si natiunala pre di ce merge se estinde a cuprinde tota natiunea, prin ce consolidandu-se statulu, si-capeta valoarea ce, precum vediu ramu mai sus, i se recunosc in cestiuza orientului.

Éra in catu e pentru noi romanii din Transilvania, Banatu si Ungaria, noi n'avemu neci o garantia politica pentru natiunalitatea nostra, avemu numai egemonia magiara, era romanii din Bucovina au ierarchia rutenescă. Ei, apoi aceste dōue averi triste, tocm'a daca nici luă veri o fatalitate, fie chiar foră de meritulu nostru, totu nu credem că s'ar gasi veri unu romanu care se le planga, se le vaiete, bocesca.

Scólele noastre in Transilvania.

VI.

E adeverat că invietamentul este totu in Austri'a, era mai vertosu la noi romanii, de la esirea diplomei din optobre se afla necontentu in stare exceptiunala. Sistem'a scolară antemartiala care era absolutu rea, a inceputu a prin-de érasi radecine, mai vertosu sub mos'a autonomiei bisericesci; — era cea mai nouă, foră indoiela mai buna, si-afla aprigi inimici. Ierarchia nostra beserică, imitandu pre cea catolica, facu din instructiunea publica tréba besericé-

sea, si afirma cu ori ce pretiu că de autonomia bisericiei se tienu si trebile scolastice. Invietamentul devine astfelu domeniuu acestei ierarchii.

Cultur'a invietatorilor, aplicarea loru, metod'a de invietamentu, precum si prescrierea materialului de invietamentu jace acum asiā-dicendu eschisivu in man'a ei, si noi sentim fōrte durerosu acēsta nefericita monopolisare. Scobile populari sunt sterile, paresite, mai multu icōna tanguirei de catu oglind'a instructiunei si a educatiunei.

Invietatori in tōte ale loru aterrandu de la autoerat'a ierarchie nu cutesă a-si manifestă vocatiunea in alta direcție de catu in aceea ce-i prescrie decretulu si asiā-nnmit'a instructiune. Plangerile loru nu au locu. Cu unu evenimentu, situatiunea loru nu este de invietiatu.

Nu ni-e scopulu a rimă in inse-si ranele nōstre, si déca totusi observāmu in contr'a astorii felii de abusuri si pretensiuni, aceea o facem numai ca se cautāmu emendarea pusetiunei nōstre de acum'a, care cere ca se nu trecemu cu vedere neci unu momentu spre ameliorarea relatiunilor poporului nostru, căci ce refusāmu din momentu, nu ni mai dă inderetru neci o vecia.

Noi onorāmu nedependint'a beserică si suntemu de parte a vre s'o atacāmu catu de putieu; ince déca e adeverat că cea mai inalta si neinvincibila putere a omenimei jace in cultura, si taria statului propasiesce in asemenea mesura in care cresce cultur'a poporatiunei sale; déca instructiunea publica si cultur'a sunt acei faptori pe a caror'a baza are se incēpa edificarea nouă a statului peste totu si in specie a natiunei nōstre, apoi noi tienemus de o conditiune absolutu necesaria ca statulu se nu lase nemica din dreptulu seu in privintia legislatiunei in tréb'a instructiunei publice, si noi in privintia influintei ce ni compete in afacerile scolare, si acesta sperāmu cu atat'a mai vertosu, cu catu vedem că se si facu proiecte si miscari seriose din tōte partile d'a eliberă scol'a de influint'a nejustificata a ierarchiei be-

de mai nainte, si acu sunt cam 6 mil. dintre cari peste 5 milioane sunt rom. catolici (iri) ceialalti protestanti (angli si scoti.)

Revenindu la istoria insemnău că Agri-col'a se gatiá a supune acesta tiéra poterii romanilor, pre candu ince Imperatulu Domitianu l'a rechiamatu la anulu 82 dupa Cresta.

In vechime natiunile de comunu se imparta in staturi micutie, asiē i s'a intemplatu si Irlandie, avendu 5 state in secl. 3. numite regate, cu 5 regi, peste cari in timpu de resbelu statea „unu rege supremu“. Semintele si-aveau capitanii loru. Pamentul era unu bunu comunu alu sementsei, si se impartă de cate ori inmultirea locuitorilor necesita acesta. Domnulu său capitanulu se destingea prin posesiune mai mare, de altminteri elu era numai administratorul bunului comunu. Poporulu, atunci si pana acum'a si-are ocupatiunile principali in agricultura si prasirea vitelor.

Rol'a politica si-o incepura, easi multe alte popoare, cu gefuirii (numite pre atunci „batalia“) pre la poporale vecine, et vice versa.

Missionariu primu Paladiu, trimis de Pap'a Celestinu, a ispravitu putieu. Alu doile missionari Patriciu venit din Scottia la anulu 430 crestini pe capitani, si crestinismulu incepu a se lati cu pasi gigantici. Patriciu i-a inveniatu cetire si scrisore, funda archiepiscopatu si scoli, dupa moarte fu santulu patronu alu tierii. Scolarii lui cultivara sciintele si curundu si castigara renumele de mari invietati. Densii de acolo de la spate trimeteau missionari in Europa pagana.

In secl. alu 10 aveau domnitoru din Norvegia. In 1152 avura unu sinod mare la Drogheha, si-supusera beserică loru Papei. Patru ani mai tardu, la 1156 Pap'a Adrianu IV intr'o bulă catra Enricu II regele anglilor, promite acestuia Irlandia. Enricu intra in Irlandia, supune tiéra a căci preotimă din capulu locului nu cutesă a contradice bulei papali. Introduce multe institute din constitutiunea engleza. Capitanii, dupa incercări zadarnice, se supunu si densii, credinu că din administratori ce erau, vor deveni posesori si proprietari ala-

FOISIÓRA.

Irlandia. O'Connell. Fenianismul.

Unu popor apesatu si-incordă puterile a scutură jugulu egemonisatorilor. Este poporul Irlandiei, caruia i s'a uritu de nedreptatile si sclavi'a natiunala la carea l'a osendit elementulu anglo-sassonu. Actiunea irilor, astazi e obiectul de atentiuze in Europa si America, era in Anglia desclinitu insuflă spaima, si provocă despusestiuni preventive straordinarie rigurose contra alianței loru natiunale secrete numita fenianismu.

Ca se potemu judecă acesta causa pusa in desbatere sangerosă, trebuie se cunoscemui măcar in catu istoria acelei natiuni. Am promis-o cetitorilor nostri, si facem se urmeze aci pre soursu, oprindu-ne desclinitu la mările barbatu O'Connell si la nascerea fenianismului.

sericeșci, și a-i dă acea pușetiune ce o receru relațiunile timpului de astăzi; dă eliberă cultură poporului din catusiele strinsu confesiunale, și a-i dă acea direcție, în care sborulu și libertatea sprijinului se ajunga de multu ofta'a victoria, victori'a intieligintă a supr'a puterii crude.

Cetitorii nostri se ni ierte acăsta diversiune facuta spre deslucirea obiectului, si intorcendu-ne la obiectu, din cele mai sus dise vom avé se deducem că fiitorii invetiatori populari au se capete o cultivare cu multu mai lata si mai adancă de catu ce li s'a potutu dă pana acum'a. De acă se tiene — dupa parerea celor mai renomiti barbati de specialitate — o cultura ordinaria elementara pana la alu 14-le anu in scol'a populara, nu cu indoparea materialului neinflesu si nefructuitoriu intiparit in memoria, ci prin o inteléptă tratare succesiva, dar tipica si desceptatoria a spiritului elevilor. Mai departe cercetarea unei scoli reali séu gimnasiului inferioru bine organizatu, in fine cercetarea unui institutu de preparandia, organizatu dupa recentrie moderne, in decursu de trei ani.

Obiectele de invetiamentu in o astfelu de preparandia ar fi urmatòriile:

1) Religiunea, de care se tiene si istori'a biblica, esplicarea bibliei, istori'a besericésca, catechetica;

2) Limb'a. Esserciarea in pronunciarea drépta vorbala si scripturistic'a, conducerea in drépta propunere, practica tractare a gramaticei si introducerea in literatur'a naționala;

3) Istor'i'a lumiei, prin care candidati au se devina la o esacta cunoștința despre istori'a patriei anguste si mai latite, precum si la cunoștința desvoltarii omului preste totu;

4) Matematic'a. Aritmetic'a pana la elemintele Algebrei inchisivu, apoi invetiatu'a despre forme, planimetria, steroometria;

4) Istor'i'a naturala. Geolog'a, mineralog'a, botanic'a, zoolog'a, inse cu delaturarea menuntisiei terminologii si clasificatiunilor esteinse;

6) Fisic'a si chem'i'a, fora multe explicari abstracte, ci basate pe observari practice;

7) Geografi'a patriei si cea generala;

8) Caligrafi'a, desemnulu si gimnastic'a.

Afara de aceste discipline, ce au de scopu cultivarea generala a candidatiloru, mai vinu a se predă si urmatòriile obiecte, ce au de scopu cultură pedagogica a candidatiloru, si anume:

9) Antropolog'a, invetiatu'a despre trupulu (somatologia) si sufletulu

(psicologia) omului, pre langa elemintele Logicei;

10) Pedagog'a universala, adeca legile educatiunei peste totu;

11) Didactic'a si Metodic'a, adeca legile generale despre invetiamentu, si celea pentru tractarea singuratecelor obiecte de invetiamentu;

12) Istor'i'a pedagogieei;

13) Essercitie practice a supr'a invetiamentului.

Acestei suere de sciintie in cultivarea preparandiloru are se corespunda metod'a. Invetiamentul se nu stee numai in prelegere de pe catedra, nu in essercere descrierii celor prelese si a invetiarii loru de rostu, ci elu are se fie disciplin'a spiritului, are se fie temeinicu chiaru, plinu de adeveru si de succesu; are se se propuna cu spiritu, ordine, amore si punctualitate, mergendu mai multu in adancime de catu in estensiune, si se cuprinda pe intregulu omu dupa cugetarea, sentirea si voint'a sa.

Antropolog'a este pentru unu invetiatoriu cu atat'a mai necesaria, cu catu densulu prin invetiamentu si educatiune are se descepte facultatile elevilor. Inse cum le va poté desceptá, déca elu insusi nu cunóse uneltele prin cari se servește spiritulu in operatiunile sale, déca nu cunóse găocea in care se desvólta spirentul. Noi in adeveru strabatemu in adanculu pamentului si cunóscemu cele din lantru ale lui; noi ne naltiāmu la stele si scim multu despre ele; ne adancim pana in fundulu mării si ne facem cunoscuti cu locuitorii ei; noi cunóscemu suprafati'a pamentului nostru, figur'a lui, locuitorii lui: dar pre noi insine nu ne cunóscemu.

Ideia cumica cunoștința despre structur'a trupului omenescu si despre functiunile organelor lui s'ar tiené de sciint'a medicinei, — a inceputu a ingalbeni si a face locu unei idei mai sanatosé. Sciintiele naturali peste totu si mai cu séma fisic'a si chemi'a au inaintat intr'atata, in catu nu ne indoim cu atat'a mai scurtu timpu vor strabate pana si in păturile cele mai de jos ale poporului, si acést'a cu atat'a mai multu, cu catu legile, pe cari se baséza structur'a trupului nostru si funtiunile organelor lui sunt simple. Si asiá precum invetiamu in scol'a populara alte sciintie mai abstracte, vom invetia cu timpu si structur'a trupului nostru si functiunile organelor lui, vom cunóisce puterea vitala si medicatrice ce jace in elu, si astfelu se va nascce de sine in poporu igien a populara, adeca cunoștința de a-si pași sanetatea.

(Va urmă)

Ministeriul eislaitanien

s'a constituitu. Diuariul officiale din 1 jan. n. aduce urmatòriile autografe:

„Iubite principo Auersperg! Te numescu de presedinte in consiliulu Meu ministeriale pentru regatele si tierile reprezentate in senatulu imperiale.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite conte Taaffe! Miscandu-Te de la conducerea ministeriului de interne, Te numescu de locutieninte a ministrului-presedinte si-Ti incredintiez in acăsta calitate a conduce agendele ministeriului pentru aperarea tierii si securitatea publica.

Pentru recunoscerea serviteloru insemnate ce le-ai. indeplinitu in calitatea de mai nainte, Ti-oferescu crucea mare a orului Meu Leopoldinu.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite nobile de Plener! Te numescu de ministrulu Meu la comerciu.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite cavaleru de Hasner! Te numescu de ministrulu Meu la cultu si instructiune.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite conte Alfredu Potocki! Te numescu de ministrulu Meu la agricultura.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite doctoru Giskra! Te numescu de ministrulu Meu la interne.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite profesoru Herbst! Te numescu de ministrulu Meu la justitia.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite doctoru Brestel! Te numescu de ministrulu Meu la finantie.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite doctoru Berger! Te numescu de ministrulu Meu.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite doctoru Berger! Te numescu de ministrulu Meu.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

Afara de acestea, se mai publicara cateva autografe de importanță mai putena, precum unulu catra Auersperg pre care, in urmarea denumirei de ministru, lu misca de la presedinti'a casei de sus, si pentru servitiele in calitatea de mai nainte i rostesec recunoscinta deplina, — altulu catra Giskra, pre care, totu din aceeasi cauza, lu misca de la presedinti'a casei ablegatiloru senatului, si totu pentru asemenea servitie i dă ordulu coronei de feru clas'a a dăua foră de tassa, — altulu catra Becke, pre care pentru servitiele in calitatea de mai nainte lu decora cu ordulu coronei de feru, clas'a antaia, — in fine unulu catra Hye, pre care miscandu-lu din postulu seu si reservandu reaptarea i rostesec recunoscinta si-lu decora cu ordulu coronei de feru clas'a prima.

Prin acest act se indeplinira ultimele consecintie ale organismului dualisticu. Austria are trei ministerie, precum am spus in unulu din nrii tr. aretandu totodata si suer'a de aptitate a fie carui ministeriu.

La compunerea acestui ministeriu s'luau dreptu modelu celu ungurescu, caruia are se corespunda in rangu si aptivitate. De aceea vedem si aci in persoña lui Taaffe unu ministru „pentru aperarea tierii si securitatea publică“ precum l'au ungurii pe Andrassy. Desclinirea e numai in catu aici Berger e ministru portofoliu, de care Buda-Pest'a n'are.

Nemtii se bucura că ministeriul caruia se incredintieza esecutarea constituutiunei din 21 dec. numera siesi insi democrat, séu mai apriatu disu din burgesia. Polonii astăzi considerați in persoña contelui Potocki. Acăstă nu e astfelu in Ungaria, unde ministrii toti — astăzi de unulu — sunt aristocrați, era'nationalitatile nu afla consideratiune.

Acestu ministeriu eislaitanicu (in actele oficiale, pentru a-lu desclini de ministeriulu imperial si de celu ungurescu, se numesc pana acum cu lungulu titlu de „ministeriu pentru regatele si tierile reprezentate in senatulu imperial“) si-incepù aptivitatea la 31 dec. prin subserierea legii votata de senatu carea impoteresce pre guvernul a incassá contributiunile pe trei luni ian. — martiu a. c. dupa normele de mai nainte.

Revista diaristica.

Mai deunadi „Pesti Napló“ facă o revista diaristica a „diurnalelor opositiunale“, pomenindu, dintre cele romanesca, pre „Gazeta Transilvaniei“ si de cateva ori pre „Albina“. Ni s'au atribuitu intentiuni minunate, despre cari inse n'am luau cunoscintia, caci nu este programul nostru d'a atită spiretele pre constă fratietatei. De alta parte n'am respunsu lui „P. N.“ caci nu toti ömenii si nu pururea au placerea d'a portă apa cu ciurulu, d'a vorbi celeră despre cari nu sunt convinsi daca potu fi capacitatii. Acum i respunde „Magyar Ujság“ in nr. 223. Reproducendu acestu respunsu, ni facem detorinti'a a constată că nu tota naționaungurăca a trecutu iu castre oficiose cu străitia cu merinde precum ar presupune cineva, conchidiendu de la tonulu organelor oficiose. Cuvintele din „M. U“ sunt:

„Organele politicei afacerilor comune au luau o rolă in adeveru démina de compatimitu, candu atită spre ura naționica magiara in contra naționalitatilor surorii locuitorie in patria. „Pesti Napló“ si intr'acăstă merge naințe cu standardul. Retacie grozava.

„Cred că securitate că face unu servituu folositoru patriei daca intortăca parerile foiloru neministeriale slave si romane nedependinte, — daca atribue si acestor'a intentiuni peccatoase contra integritatei tierii, — daca le agrada despre si insulte numai pentru ca in aparere se si motiveze rusinăsele suspectiuni aruncate a supr'a loru.

„Sunt — durere — sunt organe nemaglare cari servesc un medilociu intereselor pan-slavismului, pana ce si „P. N.“ medilociu naintează asidere aceste interes prin aceea că nisuesce a amestecă intr'ă naționeungurăca in complicitatea politicei austriace, si prin acăstă impinge naționalitatile pe tristulu terenul politicei de despartiune. Dar din partea lui „P. N.“ este celu putinu o neprecepere mare d'a atită naționica magiara in contra naționalitatilor nemagiare, pentru declaratiunile unor organe cu tendintie panske.

turea baronilor angli. Se desamagira curundu, caci sedusi la mice vatemari de obediintia, Enricu pentru a-i pedepsii li luă posesiunile. Cat mai remasera, fura alungati ou forța de baroni angli foră ca regele se intrevina a face dreptate. De aici se datează seracă materiala a naționalei irice, precum si ur'a naționala intre iri si angli.

Irii cerura ajutoriu la scoti, si-lu capeata in 1315, dar dupa o batalia de 3 ani ce selbatelui tota tără, anglii ii supusera deou comitiendu cele mai mari crudelități. In 1495, remasita a constitutiunei irice se modifică astfelu că parlamentul nu se poate intruni foră incuițiarea locutienintelui reg. si nu poate desbate alte proiecte de legi, de catu cele incuițiante de guvernul angli.

Vine reformatiunea, si regii angli o recomandă Irlandiei. Eră de ajunsu recomandarea asupriorilor pentru ca se nu gasescă primire. Regin'a Elisabetă planuise a confisca bunurile besericiei catolice in favoreea protestantiloru, prin ce provoca multime de rescole, nutritie de Pap'a, de curtea de Spania si altii. Corón'a engla avea de la Irlandia unu venit de 60000 £

sterlingi, pre care acum l'ură mai adaugendu 20,000 £ ca se păta sustiené arma'a necesaria spre leniscea Irlandiei. Irii, vediendu-se in patri'a loru eschisi de la vieti'a publica si de la tôte oficiale, intrau in armatele Spaniei si ale Franciei. Astă circunstanța o folosiu O'Niele (creatu de regin'a El. conte de Tyrone) incepând o rescoală la 1599 cu ajutorul conatiunilor ce veniau din strainetate. Locutienile anglii fu batutu. Spaniolii Aquila si Ocampo veniau cu ajutorie, tôte decurgeau bine pana la 1602 candu anglii ii supusera deou. Rescolă a acăstă a costat vieti'a multor iri, sute de mii de juguri de pament se confisca in favoreea colonistilor angli.

Regele anglu Iacobu I. vediendu cum erese érasí autoritatea capitaniilor iri, care ajunse pe a baronilor angli, pretinse se-i arete diplomele prin cari li s'au daruitu posesiunile, si fiindu că nu toti capitaniii au potutu areta, séu nu a tuturor'a diplome erau recunoscute de valide, deci regele confisca 800,000 juguri de pament, ce apoi le vendu anglii si scotiori. Elu voia se introduca si nisces reforme

județiale declarandu pre toti locutiorii de cetățianii liberi, si de aceea feco a conchiamă parlamentulu iricu, care inse in cas'a representanțiloru intre 226 de membri numeră numai 101 catolici, era cas'a de sus eră in mare preponderanța protestanta. Astă parlamentu prin majoritate sustină o formula de juramentu ce irulu ca bunu catolicu n'o poate indeplini si azi totă reformele devenira ilusorie pentru densii, remasera eschisi ca mai nainte. Locutienii continuau confiscatiunile in mesure mai mici.

Sub Carolu I irii astăzii cu cale se se folosesc de ocasiunea certei escase intre sootii si angli. More, O'Neale, Maguire, din sementii vechie de capitani, la 23 opt. 1641 radicara flamur'a rescolei, careia preotii grigira a-i dă unu caracteru religiosu, si in putiene dile ucișă 40—50,000 de protestanti. Parlamentulu anglu confisca 2 1/2 milioane jug. de pament iricu, ca cu pretiul acestor'a se domolăsca rescolă, si nisces destulu lucru cu certă reguli, si numai dupa uciderea acestuia, Cromwell protectorul republicii angle potu pași cu tota puterea in contra Irlandiei, carea la 1650 deveni-

de totu supusa. 40,000 de iri fura essilati si intrara, dupa datina, in armat'a francesă si spaniola. Cromwell voia a transporta tota naționica irica pe insulele vestindice, dar multe greutati se opusera indeplinirei acestui planu aventureos.

Dupa restituirea regatului, Carolu II li dede unu picu de tolerantia, asidere Iacovu II, de aceea acestu rege, dupa ce l'alungara anglii, gasi sprințu in Irlandia si curundu cu 38,000 de barbati batea po anglii, pana ce in 1691 lu devinse cu totul nouu rege Vilelmu III din dinastia nouă de Orania. 12,000 de iri plecară de voi'a loru cu Iacovu in essilu, 1,060.000 de jug. de pament se confisca in favoreea protestantiloru. Prin orasie se formara societatile oranice cu scopu d'a apesá catolicismulu iriloru, a caror'a prelati fura essilati. Se emisera legi noue penale, dejositorie pentru preotimea catolica, semnelo publice ale cultului nu erau permise, scolile si invetiamentul sterse si oprite, casatoria intre catolici si protestanti nu era valida, irulu nu poate portă arma, nu poate avea unu obiectu de pretiu mai insemnatu, d. e. se

„Intre organele nemagiare sunt si de cele ministeriale, precum de ministerialu este Napló si aliatii sei. Aceste organe nemagiare ministeriale, astazi servește guvernului de acu-ma, manea vor servir acelui guvern, care va umă dupa estu de acum'a. Napló naltia patrio-tismulu acestor organe, desă ar pot să sotii că elementulu nedependinte in sensu natiunalitatiloru nemagiare privesce numai cu suris compatimitoriu catra aceste laude oficiose.

„In fine, mai sunt organe nemagiare cari si acum'a se lupta contra politicei austriace in tocmai cum se luptau pe candu si „P. N.“ se luptă la aparere in contra ei. Mai sunt si d'acele cari nu de multu erau contrarie chiar natiunei magiare; inse de candu observa că im-preuna cu noi, o parte insemnata a natiunei magiare se lupta cu seriositate si sinceritate contra solidaritatii in politica austro-magiara ce servesce spre nemicirea libertatii si a bunei stari: nu se lupta contra natiunei magiare, ci contra regimului actuale. A le acusă pre aceste foi naintea natiunei magiare ca neamnice patriei insenma a irită natiunea mag. contra natiunalitatiloru nemagiare, si ast'a e peccatum.

„Nu e noutate ce vremu se spunem, de luni de dile am publicat că politic'a afacerilor comune ce o urmaresce partit'a deákiana, este contraria autonomiei natiunii magiare, li-beratii ei, intereselor ei, si e contraria intere-selor celor mai sublimi alu tuturor natiunalitatiloru nemagiare, in catu, daca acăsta politica remane in preponderantia, trebuie nes-minutu, prin urmare logica, se mi faca de neamnice pre tōte natiunalitatile surori. Ast'a trebuie se văda si se sente natiunea magiara. E cu nepuntintia a se ascunde acăst'a naintea natiunii magiare. Fara de scopu ar fi ori si ce a-magire propria.

„Deci candu urmăza ce'a ce s'a potutu prevede, candu se iveseu fructele nepofite ale politicei partitei deákiane: s'ar cuveni ca „Napló“ se-si presere insusi cenusia pre capu, caci a comis u ce'a ce lesne potea se precalculeze omica va aduce urmari stricatiōse.

„Daca natiunalitatile nemagiare si orga-nele loru nedependinti n'ar vo' se iee in con-side-ratiune că politic'a ce vatema drepturile loru cele mai juste, — vatema si interesele natiunei magiare, si cumca majoritatea natiunii magiare e atrăsa prin fortia maiestrata in acăsta politica afacerilor comune; dicu, daca uitandu de stea ar folosi ele iratiunea loru contra na-tiunei magiare, — ar fi mare retacire; — dura-andu „P. Napló“ le imprășea cu suspiciuni atematici pentru că aceste organe sunt opu-setiunale regimului actuale, fiindu gat'a a dă-mana cu opusetiunea magiara spre dăderea lui, spre nemicirea politicei afacerilor comune, si pentru restituirea autonomiei tierii ascurata in legile din 48, — ast'a e crima.

„Acăsta crima n'o scusa neci presupunerea că o comite numai pentru că dora ar vo' se ne-descrediteze pre noi naintea natiunii. Napló ar pot săi că cu acăsta arma nobila (?) nu va ca-tigă multu contra nostra. S'ar tienă de detorinti'a lui „Napló“ se cugete că o austromania deverata a irită natiunea magiara contra ce-oru nemagiare, numai din ura de partita ce o manifesteză fatia cu noi.

„Venitoriu si sericierea Ungariei, esistin-ta natiunci magiare depinde de la esistint'a contilegerez intre ea si natiunalitatile nemagiare. Acăsta contilegerez inse nu se sus-

tiene prin politic'a Austriei pe care o urmaresce Napló si partisianii sei. Acăsta politica in fie-care di largesce spatiulu ce ne desbina. Contilegerea s'ar pot să sustină prin politic'a nedependinti natiunalatate pentru care ne lută. Elemințele nedependinti ale natiunalitatiloru nemagiare dorescu a se apropiă de acestu principiu. Si „Napló“ in mană (?) sa nobila ri-scăie din „revista foilor opusetiunale“ lucruri cari suspiciună si vatema natiunalitatile insesi, si irita pe magiari. Firesc că ast'a ar fi inca unieul medilocu pentru a sustină politic'a afacerilor comune, prin discordia si certă intre natiunalatati. Si de ace'a pentru „Napló“ pote fi cestiune vitala ca intre natiunalatati se nu esiste contilegerez intru politic'a loru liberala.

„Intre altele sperămu că ast'a se va nască. Sperămu că natiunalatatile nemagiare smintă necoregibila politica lui „Napló“ o vor consideră de retacire a politicei afacerilor comune si nu o voru ascrie natiunei; natiunea magiara era nu va' permite ca intru interesulu politicei statului austriacu se fie (natiunalit.) amestecate in certă intristatorie. Sperămu că partit'a democra-ta magiara — avendu ast'a de tema pretotindene va nisui ca, impiedecandu intentiunile lui „Napló“ se intemeze contilegerez in-tre elemintele nedependinti ale natiunalitatiloru surori.

„Ar fi dia trista in care ar trebuu se ve-de mu că „N.“ reusieaza cu nisuintele sale. In acăsta di de intristare s'ar aprinde flacără in-tristatiunii natiunei. Ne vom luptă si de acă contra politicei lui „Napló“, pentru ca se nu vina acăsta de trista. Si daca totusi ar veni? atunci, arendu naintea lui Ddieu si a lumiei că noi ni-am facutu detorinti'a la tempulu seu: ne vom pune intre ambele parti si vom cere ca blastemulu se cada pe capulu celor'a cari cu politic'a loru au provocat atare nenorocire!

„Anulu de insemnatate eterna, in eare a portatu invingere politic'a afacerilor comune, se apropi de sfarsitul seu. Dorim ca barba-tii lui „Napló“ se nu petreca ajunul anului nou in desmerdări, ci se-si vina in ori, si se eu-gece ce facu, candu din tōte partile resuna va-ietele poporului magiara si nemagiara. Se cu-gece că anulu ce vine aduce o judecata aspra a supr'a politicei loru.“

Folia cu dōne fetie.

„Bucovin'a“, gazeta nemfiesca din Cernăuti in nr. 148 anuncia urmatörile: „O fōia nouă de ordinatii pentru consistoriul gr. or. cu 1 Ianuariu 1868 va intră in vietă. Scopul ei este, a anunciat pretilor si invetiatorilor ordinatiunile generale ale Ordinariatului si Consistoriului in cause bisericesci si scolaric. In privint'a limbei, in care vor se se tipară publicatiunile are se stee assiom'a, că egal'a in-dreptatire a ambelor limbi decesane, adeca a celei romanesi si rusesci se devina in prassa deplina. Spesele foii, aceste le va portă fondulu religiunariu, prin urmare se va imparăt ea pretilor si invetiatorilor fara de plata.“

De este adeverat, că in asta fōia oficiose a consistoriului diecesei bucovinene va se devina in prassa deplina egal'a in-dreptatire a limbei rusesci cu cea romanesca nu remane neci picu de indoieala, caci membrii de acum ai scaunului episcopal pasiesc mereu inainte de a altera caracterul natiunal alu diecesei si, denegandu originea episopiei canonice a Radăutiloru, totu-

o data frangendu cu trecutulu si calcandu in piciore in-dreptatirea istorica a limbei natiunale romane, ca limba oficioasa in afacerile bisericesci, a conferă sistematic spre slavisarea unei tieri, de carea scie tota lumea, că este o tiéra romană.

Nu ne mirămu de cei ce se incordă de cati-va ani, a totu angustă din terenul limbei natiunale romane in Bucovin'a, daca au cete-zarea, a stabili unu dualismu limbistu in oficiul consistoriale; dara ne mirămu multu si o spunem cu durere, că păcuvios'a sa p. archimandritu Teofilu Bendella ca unulu, in a caruia intelepte si semtiu natiunale pana acum anca nu desperaramu, se păta decide spre facerea unui pasiu, prin carele se se infaga cuti-tulu in anim'a natiunei nostră.

Scrimu din care parte trage ventulu politicei nouă a unor organedatōri de tonu in Bucovin'a; cine a nascocitu idei'a unei foi oficiose in dōue limbe, este sciutu parintelui archimandritu mai bine de catu nōa; si tocma pentru a-cea ni ar pară reu, daca păcuvios'a sa s'ar dă elatinatul de acelu aeru asemene unei trestie uscate. Noi presupunem, că urmarile triste ce ar trebuu se provina preste diecesa si tiéra dupa inaugurarea si stabilirea dualismului limbisticu prin o fōia oficioasa a consistoriului, le va fi pre-vediendu p. Bendella precum le prevedemui noi, si asiă nu ne potem explica, cum de santi'a sa ca diregintele foii referitive se se faca partasiu la o dauna si nefăcire pentru Bucovin'a, la carea eugetandu ne cuprinde fioru.

Apelăm dara la mintea si anim'a păcuviosiei sale si ai membrilor consistoriali, cari nu si-au pierdutu inca cumpan'a judecatii ne-preocupate, ne moveant terminos, quos patres posuerere si se nu provoce mahinarea si indignatiunea generala prin o fōia asiă dicendu cu dōe fotie, cu un'a, adeca romana si al'a ru-sescă. Alt'a este a predică si a face servitiul dumnedieescu in limb'a slava in bisericile aceloru comune, unde se vorbesce de locuitorii limb'a rusescă seu precum i dicu rutenescă, si alt'a este a inaugură si a stabili dōue limbi egala in-dreptatite in afacerile oficiose alu consistoriului si protopopiatelor in contrastu cu dreptulu istoricu si usanti'a de pana acum'a. Păcuvios'a sa p. archimandritu Bendella, cu totu că nu s'a aretatu aprinsu pentru naintarea cul-turei natiunale romane, stete pana acum de parte si de aspiratiunile slave; dara prin editu'a unei foi oficiose ca cēa de sub cestiune, ar demistră, că a trecutu in taber'a antinatinala si prin acăst'a ne-am vedé siliti, a nu aduce amintu mai adese si de santi'a sa pe aren'a journalisticci, si desalinitu la venitōriile sinodice pre cari le sperămu in mană slavisoriloru, si mai anume: la venitōriile alegeri de prelati ai be-sericiei romanesce.

Nu ne dāmu de slavi, odata cu capulu, pre toti slavisiati ii vom deslavisa, nemica nu va remană din opulu slavisoriloru, numai in-daru se ustanescu.

(n) Pestă in 29 dec. n.*)

Dle redactoru! Stau se plecu de aici pen-tru catva tempu, de aici din lumea mintiunilor si insielatiuniei, voi se dicu din lumea politicei, se plecu spre partile nōstre cele româ-

*) Corespondintele din Pestă, desă intărirea din cau-sa comunicatiunii slabă postali, nu si-a perlu-ntu interesulu.

(Red.)

tice, intre poporul nostru, — celu multu cercatul si impilatul, dar inca nemolipsitul de peccatele lumii cele mari; mai nainte sum detorui a vi mai scrio o data de aici, din acăsta Sodoma mo-derna, se 'ntielege numai politica.

Din siedinti'a de alalta-ieri, vineri, a casei reprezentantiloru, am se vi spunu, cumca pro-punerca deákistului Bezerédy, ca proporțiunea magnatilor in delegatiuno pentru afacerile co-mune se se scada de la a trei'a la a patr'a parte, va se dica, ca tabl'a magnatilor se alăga in numerulu de 60, in locu de 20 pre-cum propuse ministeriulu, numai 15, acăsta pro-punere, facuta de numitul deputatu foră scirea si incuviintarierea partitei, dupace alarmă pe partisianii ministeriului in celu mai neplacutu moda, desă trantita si respinsa prin creditiōsa si numeros'a turma de functiunari publici, cari facu majoritatea casei, — inca nici pan'acum n'a incetatu a turbură pacă ministrilor si a păcă-plecatilor servitori. A fostu intr'adeveru comiou lucru a vedé perplesitatea domnilor ministri si a ascultă caotele argumintelor loru, prin cari vrău se mistifice si paralizeze simpat'a comuna, ce intempiu de locu acea propunere liberala, pe care stang'a numai de catu o im-bratisă cu caldura.

Cestiunea eră, ca cu acăsta ocaziune se se faca unu micu inceputu său inca o modesta in-cercare d'a restringe unu privilegiu usualu alu casei magnatilor. Cas'a magnatilor nu se bu-cura de vr'o védia său popularitate in tiéra, ci ea — ca pretotindene — e o unélta, unu apăratu bunu alu regimului pentru d'a incurcă pe cas'a reprezentantiloru la casu de lipsa. Deci vediendu deputati chiaru pe unu omu din par-tea guvernului esindu cu o propunere liberala si populara, firesc că erau păcă plecati a o sprigini si-si si manifestara acăsta plecare pe facia, anume deputati romanii saltau de bucuria in credinti'a că dora a sositu tempulu de a in-dreptă suintele si absurditatile trecutului bar-baru: dar ince ministeriulu cugetă altfelu si pasă in contra propunerei lui Bezerédy cu tota en-ergia si puse pe partisianii sei de cerură votare nominale, ce nu s'a mai templatu din partea dreptei nici o data, si asiă parte a bietii partesani, anume bietii amplioati a-i regimului si-trasera socotă si respinsera propunerea, dar cu o majoritate numai de 21 de voturi, cas' care de mica inca n'a avutu pan'ac ministeriulu ungurescu.

Inse cu atat'a nu s'a multumitul ministeriulu si partit'a lui cea păcă-plecată, ci dupa cum se vorbesce, in clubulu dreptei mi ti-lu mai luara pe suatosulu de Bezerédy la trei par-tele si — erau se-lu rumpa in bucuri, deca nu se rogă frumosu de iertare si nu promitea cu solenitate că — nu va mai cuteză nice candu a-si avé propri'a să minte si convictiune, ci va fi pururea a clubului, va se dica, a regimului. Dar n'a remasu dlu renitinte nici foră alta pe-dépsa mai sentibila, fiindu că a trebutu se re-nuncia de a merge in delegatiune la Viena cu cate 10 fl. pe tota diu'a, si — pe acă eră se fie constrinsu a-si depune chiaru si mandatulu de deputatu!

Recomenda acăsta disciplina domnilor nostri de prin cluburile magiare, anume celor a din clubulu lui Deák, cari, de cate ori sunt pro-vocati la solidaritate natiunala in tōte causele cu deputati natiunali, totu eu acelu argumentu se seusa, că ei nu-si potu renegă convictiunile politice; — dar apoi in clubulu deákisti-

opriu irului a posiede unu calu mai scumpu de 5 sterl. (50 fl.) Pre langa sustinerea cleru-lui loru, trebuiau se dee decima pretilor pro-testanti. Pentru lana, articolul principale in comerciul iricu, s'a pus u vama de esportu, in catu eră egala cu oprirea esportarii. Catra acestea in 1727 li se sterse si dreptulu de a alege deputati la parlamentul iricu, in care acum figură numai minoritatea protestanta anglo-scota.

Acăsta apesare provoca la iri „societatea defensorilor“ cari se respondira peste tota tiéra si insisi judecău in causele intre conatiunalli loru, cari apoi nu apelau la judecătiele angle. Totu la inceputul secolului tr. eră „societatea feitorilor albi“ cari intrau nōptea (pre ascunsu si de politica) si pedepsiau pre domnii de pamentu si pre oficialii crudeli, si alte multe societati.

Scirile despre resbelulu de nedependintia din Americ'a insufă irilor sperantie nouă, si fiindu că eră tema de o invasiune francésca, densii folosira pretestulu a formă o armata natiunala de 50,000. — Acum, cu armele a ma-na, asternura petitiuni parlamentulu, care cu-

noscendu pericolul, dede Irlandiei autonomia parlamentara, imblândi legile penale, dede catolicilor permisiunea a insintă scōle, a castigă proprietato, a esercă cultulu. Decim'a se sus-tină, si irii formara societatea celor'a cari se deobleagau a nō plăti de buna voia.

Importanța revolutiunii celei mari din Franci'a, o precopura irii delocu. Voluntari de mai nainte formara acum societatea „unitatea irilor“ cu scopulu apriatu d'a propagă prin-cipie revolutiunii francesci, erau scopulu ascunsu-

eră insintarea unei republike nedependinti, si pentru acăst'a aveau legature secrete cu conven-tulu francescu care li promisese ajutoriu. In 1792 tienura catolicii la Dublin o adunantia mare si formulara denou pretensiunile loru, cren-ducătate de dreptu intre catolici si protestanti, la ce parlamentulu Angliei — inspira-tu de seriositate situatiunei — respunse cu storgerea pedeceloru ce se opuneau industriei si comerciului, sterse cele mai multe legi pena-le nedrepte intre cari si legea ce indatoră pre catolici ca dominec'a se mărga in biserica protestantiloru, incuviintă casatoriele mestecate;

irii poteau portă oficie subalterne; poteau alege ablegati, dar nu poteau fi alesi.

Cele latte pretensiuni remaseră neimpli-nite, si candu irii luara o puseiune amenintia-toria, anglii trimisera in Irlandia o armata mare si suspinsera legea „Habeas-Corpus“ (intru intelelesu acestei legi, nimene păte si tenu-tu la inchisore 24 de ore neasultatul si nevinova-tu. Suspinderea premerge introducerii legii de assediu).

In 1796 sosi ajutoriulu francescu 25,000 de barbati, cari retornara lora a ispravă ceva. In 1797 irii renoira aliantă loru secreta, con dusă de unu directoriu de 5 membri, cunoscute numai de comitetele provinciale. Aliantă nu-meră 500,000 de conjurati păna ce s'a gasit unu tradatoriu care a denuncoiat' guvernului in ianuarie 1798. Primavăr'a totusi erupse re-scōla, primi si ajutorie din Franci'a, odata la una miia si alta data peste trei mii de barbati, ince anglii ii devinsera. Costă Irlandiei vieti'a alorū 30,000 de locuitori si multe crudelitati.

Pentru a nemici poterea irilor a presu-pusu Angli'a că va fi bine se-si anesseze Irlan-

dia. Parlamentulu iricu eră si ultimintre croatiune angla, cu tōte acestoa Anglia intrebuită mari coramperi, pentru cari parlamentulu britanicu a votat a nume 1,600.000 £ de sterlingi (preste 16 milioane de fl.). In 26 maiu 1800 se prochiama „uniunea finală“. In cas'a de sus a parlamentului anglu trimite Irlandia 22 de insi, era in cas'a comunilor 100 de mandatari. I puse pe grumadi si o proporțiune din detorile de statu. Dar emancipatiunea politica ce se promisese catolicilor si la care tin-dea ronumitul ministru Pitt, o respinsre regale Georgiu III. Ceea ce la Dublin, capital'a Irlandiei, provocă o nouă asociatiune catolica, ca-reia protestantii opusera vechi'a reunione ora-nica. Frecarile se incepura, pana ce la 1825 guvernul desfiintă ambele asociatiuni.

Acum O'Connell totu mai multu ie a mana destinele tierii sale, deci trecemu la biografi'a acestui barbatu, carea face o epocă din istori'a natiunei sale.

(Va urmă.)

loru, in favórea regimului și a magiarismului — éca că si le renéga de minune! Recomendu acésta si alegatorilor nostri, ca se scie că ei au alesu deputati nu pentru sine, ci pentru ministeriu si partitele magiare, nu pentru ca se asculte si se se supuna majoritatei voturilor romane, ci celor magiare! Se intielege că a-césta atinge numai pe acei deputati, cari nu vor voi a intrá in clubul natiunalitilor si a se ingagiá la solidaritatea deplina cu deputatii natiunali.

Apropos! Sciu că va interesá pe cetitorii Albinei a audí o istoria caracteristica din cercu deputatilor nostri, care istoria se poveștește aici pretotindene si produce multu risu. — Intr'un'a din conferintele deputatilor natiunali, tiente in locuinta domnului Cernoviciu in obiectul infintandului clubu alu natiunalitatilor, fiindu de facia si cunoșcutul nostru mare politicu, si mai mare oratore si — celu mai mare publicistu, (celu pucinu dupa cum pretinde densulu,) a proruptu intr'o lauda entuziasistica a scopului si folosului unui atare clubu, apoi — bagu séma aducendu-si a minte, că a portatu odinióra si elu reverenda si a servitul altariului, a luatu tonulu testamentului nou si — apostrofanu solidaritatea natiunala in tóte causele, a strigatu cu graiu insultu, că solidaritatea intre deputatii natiunali atata' a trebuse fie de generalasi absoluta, in catu déca majoritatea va votá ca se restignescu pe Cristosu, elu lu va restigné.

Cei ce nu aveau onore a-lu cunoscópe omulu nostru, stau uimiti de cuvintele si entuziasmulu lui pentru solidaritate; dar curendu-se desamagira, căci fiindu elu provocatu a subscrí programulu clubului pe temeiuu dechiaratiunei sale, alta deputatu serbu, carele i cunoscóse slabitiunes, apropiandu-se de elu i dises: „subscri, dar apoi se scosi, că prin subsciriere ai incetatu a te mai tiené de clubului lui Deák”, (adeca de partit'a regimului); — la care observatii omulu nostru respunse cu inspaimantare: „ba că asiè nu subscriu!” — De la a-césta intemplare datéza aici proverbiiu despre oei servili, că — „restignescu pe Cristosu”, (fresce la comand'a lui Caiafa si Pilatu, se intielege cei din clubulu dreptei.) —

Dar me intorecua éra-si la dieta. In siedint'a de ieri dupa médiadi se alésera membri 40 pentru delegatiune. Alegerea acésta se facu in casa, ca totu de un'a, numai pentru forma; căci in fapta alegerile se facu in clubulu lui Deák, carele din respekte de curtenia si cauta la politica, s'a deditu a luá in consideratiune si cate o lista a clubului din stang'a. Cine nu se tiene de unulu din aceste cluburi, mai vertosu de alu lui Deák, acel'a de ar fi fiul lui Ddieu, nu pote intrá in delegatiune séu ceva comisiuni de importantia. Stang'a asta data doriá a bagá pe d. Georgiu de Moiconi din paroia sa in delegatiune; dar barbatulu nostru natiunal a multiamitru frumosu de onore; drépt'a inse s'a induratu a alege din parte-si pe deputatii romani I. Balomiri si A. Maniu, éra cas'a boierilor séu celu pucinu o parte din ea, a candidatu pe d. supremu comite alu Carasiului I. Fauru. Asiè in delegatiunea Ungariei de 60 de membri, *trei milioane de romani* vor fi figurá in demnele persone a numitilor *trei domni, trei sute de mii de serbi* vor figura asemenea in *trei persone*; *cinci milioane de magiari* sunt reprezentati prin *cinci diezi si patru* de membri, éra slovacii, rusinii, si cele latte natiunalitati in numeru de peste patru milioane, nu vor figura nici de nume in delegatiune.

Am disu din adinsu că cei trei romani numai vor „figurá” ca romani in delegatiuni; reprezentantii natiunei romane ei **nu sunt, nu potu se fie**; pentru că pe ei nu i-au alesu romani, ci magiarii, anume partit'a lui Deák in deputatiune, va se dica ei sunt acolo, dupa logic'a si principiele politicei sanetose, numai reprezentantii celor ce i-au alesu; nici nu-si vor intipui ei, că votulu natiunei, déca ar fi elu permisu si liberu, ar cadé asupr'a onorabilor loru persone, si eu ii tienu destulu de drepti, nici a nu pretinde, că din figurarea loru acolo, prin alegere cu voturile magiarilor, se se pôta trage in viitoru óresi-care-va consecinta derogatoria pentru natiunea romana. Prin acésta nu voi se dicu, că noi nu recunoscem in cause comune séu legea asupr'a loru, ci că sensim scaderile legei si ignorarea nostra, nu s'a alesu dupa grupe natiunali, si — protestanu.

Astfelu este la noi, dupa constitutiunea

cea liberala — in usu séu moda egalitatea de dreptu si natiunalitate!

Altmintreacă am se vi facu caracteristica observatiune, că delegatiunea d'unu tempu in cõce nu se mai numesce, de catu cu pocitulu nume de „Reichsrath“, adeca senatul imperiale, de care pana mai slalta-ieri fratii magiari nu vorbiau, de catu in bataia de jocu si cu despretiu, éra la care acum totu ei alérge pe 'ntrecute. — Si la acésta aparitiune se povestesc intre ablegati o istoria caracteristica. Dlui Vladu adeca in diet'a din 1861 facendu-i unu colegu magiaru imputatiunes, că — „ce, tu vrei se mergi in Reichsrath la Viena?!” — barbatulu nostru natiunal se fie respunsu: „Da, Dieu, a-si merge; inse me temu că la tempulu seu nu voi incepe de voi magiarii!” — D. Vladu nu in dar i-a studiatu bine pe magiari si limb'a loru; li are cunoscint'a deplina.

Cu stat'a incheiu pentru unu tempu scurtu reporturilor mele de aici.

Buda-Pesta in 30/18 dec. —

(a) Dle Redactoru! Vinu a Vi reportá in pripa unele intemplaminte din viéti'a nostra politica.

Mai antaiu de tóte am se Vi spunu, că ministru-presidint. conte Andrásy fu chiamatul ieri cu telegrafulu la monarculu in Viena pentru caus'a intetitoria a recrutarei. Se dice adeca că in sferele diplomatiei austriace mai nalte s'ar afâ acésta causa pentru constelațiunile din Tisza, anume despre nordu, neamenabila. Andrásy a si plecatu de locu in sus. —

Diet'a, anume cas'a de diosu, tienu adi dupa médiadi la 3 ore cea din urma siedintia in anulu acest'a. Deputatii abiè erau vr'o 120 de facia, si obiectele nu merita amintire detaista; două lucruri totusi credutu vor interesá pre multi dintre cetitorii Albinei.

Antaiu: Fabianu, ablegatulu urbei aradane, subternu o petitiune a comunei, prin carea se cere, că déca va fi se se imparta Tabla regia, dupa planulu regimului, in mai multe despartiaminte, prin mai multe orasie provinciale, pentru acestu casu despartiamentulu menitul Temesiorei se se asiedie in Aradu — Acésta intrebare atinge mai vertosu pre poporul romanu, fiindu că densulu face majoritatea pre-cumpenitoria in acele parti; deci va fi de lipse, ca inteligenția nostra de prin pregiurulu muștilui se se socotésca de tempuriu si se ié si dens'a pusetiune.

A dôu'a: D. presidintele alu casei reprezentative, betranulu Szentiványi, incheia siedint'a de adi eu o cuventare forte doiòsa si pertrunditoria, in carea aminti de pericululu ce amenintia patri'a (audit!) si provoca că eu vóce tramuranda pre tóte partitele ca se tienu la olalta. Aste vorbe par'ca adeverescu ceea ce de curendu incepura a anunciat foile de Petropole in tonu atatu de alarmatoriu. „Se stâmu bine, se stâmu cu frica, se luamu a minte!” —

Diet'a, déca cumva vr'o necesitate ne acceptata n'ar constringe-o a se aduná mai nainte, dupa combinatiunea clubului deákistilor, se va intruni numai in a doua diumatate a lui fauriu 1868. Pana atunci domnii deputati au tempu d'a recugetá la — trecutu si viitoru! —

In fine astu de bine a Vi face cunoscetu, că domnii A. Vladu si P. Mihályi numai ieri prededera dlui ministru-presidint c. Andrásy memorandulu deputatilor romani de confesiunea gr. catolica — in caus'a metropoliei din Blasius, la care ocasiune dlui Andrásy se fie recunoscetu, cumca intereselor vitali ale natiunei magiare nimine nu stă asiè aprope, ca natiunea romana, carea chiar pentru acésta are se fie desclinitu respectata. Asemenea se fie increditintu pe numitii domni deputati, cumca ministeriulu ungurescu nice candu n'a avutu intentiunea si n'a intreprinsu vr'unu pasu pentru stergerea acelui metropolie. Va se dica in acésta privintia „Albin'a“ din capulu locului a fostu pré bine informata.

Beiusiu, 31 dec. 1867.

(Serbarea) dilei a adormirei in domnulu a epp. Samuilu Vulcanu prin membrii societati de lectura de la gim. rom. de Beiusiu, in 25 decembre a. c.

Tempulu éra pe la jumetate pe unspredece óre. —

Celu dupa urma „aminu“ a misei sole-

ne, a parastasului celebrat in baseric'a gr. cat. pentru nemuritoriuu mecenato Samuilu Vulcanu espiră cu pietate de pre budicle tenerimei romane. —

O multime frumiosa de óspeti invitati, se adunara dupa finca misei in sal'a gimnasiala; a carei decoratiune inca corespunde serbarei, in frunte lucea portretulu iluminat a marelui epp. pe langa carele cadeau cu tristetă două perdele de floru negru, sub portretulu maretii era asiedata o cruce negra cu inscriptiunea „Samuilu Vulcanu“ ér' impregiuri erau decorati paretii cu icônele iluminate a celor mai renumiți romani.

Melodi'a jalnica a versului „In planulu celu secretu“ cu care se incepù serbarea resuña doiosu si umplu inimile óspetilor cu o tristetă adanca, — conducatorulu si membrii orchestrai dedura dovédă de исcusime in acésta arta. — Productiunile loru au fostu preste totu placute si bine alese. —

Conducatorulu societatei cl. domnu Gabrielu Lazaru deschide serbarea cu o allocutiune, compusa intr'unu stilu limpede, abundantu in spresuni fragede si maiestrose.

Corulu vocală si-a eluptat lauda prin canturile jalnice esecutate in armonia.

Biografi'a lui Samuilu Vulcanu de G. Bradiceanu si disertatiunea literaria despre viéti'a literaria a lui S. Vulcanu de A. Coaciu fura incununate cu aplausele frenetice a ospetilor carei erau scrise intr'unu limbagiu corectu, usioru si nesilitu si predate cu minica placuta.

Dechiamatorii E. Sabosi V. Popu inca merita lauda si ópetii si-areta indestulirea loru prin aplause.

Urmádia cuventulu de inchidere.

Conducatorulu societatei a desfasuratu si in cuventarea acésta o elocintă rara si prodinția dragalasia.

Resunetulu jalnicu a mersului funebralu fu ultim'a producțiune a tenerilor romani de aici pre cari acumu ou desfatare nespresa ne bucurámu a i vedé pasindu in publicu, si totu de atatea ori secerandu lauda pentru dinsii, gloria societatei, onore conducatorilor si indestulindu pre deplinu publiculu.

Romania.

Epistol'a Marii Sale Domnitorului adresata D-lui D. Gusti, ministru cultelor si instrucțiunii publice.

Domnule ministru! Din espunerile facute de archimandritulu Iosafatu Snagovénu, vediu că in bugotulu intretinerii capelei romane din Paris, s'a ivitu unu deficitu.

Educatiunea religioasa fiindu temeli'a cea mai puterica si mai eficace pentru moralisarea unei natiuni, atragu atentiunea D-tale asupra acestui deficitu si te invitu a-mi presentá catu mai in graba unu proiectu, avendu de scopu a asigurá sórtea acestei bisericu, astfelu ca ea se fie la innaltimea misiunii la care e menita.

Dorint'a mea este ca acestu suntu locasius se fie reorganisatu ca junii Romani cari facu studiile loru la Paris, se-si pôta urmá acolo detorile religiunii stramosiesci si se fie chiaru in strainetate de timpuriu si neincetata intrenutu in principiele religiunii patriei departate.

Totu-do-data punu pentru scopulu acest'a o suma de 1.500 franci din casset'a mea privata la a D-tale dispositiune. Carolu.“

Unu proverbii latinu dice că tiér'a se confórmă esemplului datu de Domnitoru. Are aci esemplu nou si de religiositate si de aplacere spre sacrificie, si sperámu că nu va lipsi ar fi precepitu.

VARIETATI.

= „Morg. P.“ primește unu telegramu privatu din Florenti'a, in sciintiandu că reprezentantele prusescu, in numele M. Sale Domnului Carolu a petitu pro Inalt'a Saregésca principesa Margaret'a, fiia repausntului Ferdinandu de Genova fratrele regelui de acum Victoru Emanuilu II. Mum'a tenerei principese (de 17 ani) traiesc. Altu isvoru nu esiste pentru a-césta scire. Responsulu regelui nu se scie.

= Klapka se valeta in „Pesti N.“ că capeta atate epistole in catu nu i-e ou potintia se respunda. Dà respectivilor de precepitu se nu-i serie spune că va caletori in strainetate. Dar Deák, cate va fi primitu pre candu ministeriulu imparatiá posturile?

= Ciacova, 21 dec. v. Dle redact! Noi am avutu in comunitatea nostra de capelanulu

protopopescu pe dlu Petru Popoviciu, de la 1858 pana la 1863. In acestu restimpu si sub apesarea grea a ieraraciei serbesci ce donaná, numai dsa ni erá pastoriu sufletescu de romanu, si nu s'a sfîtu a resisté tuturor loviturilor ce se dedeau cauzelor natiunale romane. S'au... stinsu mai vertosu in a. 1863, candu romani din Ciacova compusera o petitine catra in tronu in causa natiunala. — Si pentru acestea tóto dlu P. Popoviciu, avendu superiori serbesci, n'a potutu mainta la parochia mai buna de catu la capelanu. Acum inse dlu mi serie că Il. Sa, prè santitulu nostru episcopu Ioane Popasu i a datu o parochia buna in comun'a Dognaciu'a, rebonificandu-lu pentru suferintile avute. A-căsta scire a causatu bucuria la mai multi fosti poporenii ai dlu preotu P. P. si o manifestanu in publicu in onore dlu episcopu Ioane Popasu pentru că a binevoit u a luá in consideratiune faptele bune. Nicolae Nicolaeviciu.

= Procedura rara. In România unele partite asiè precepui alegerea de deputatu, că daca nu curge dupa placulu loru, apoi nu cércea vindecarea prescrisa de lege, ci adresáza telegramme — Domnitorului!

= Unu picu de democratia. Delegatiunea ungurésca, ce se va conchiamá — precum scie numai fam'a pana acu — pe 13—15 l. s. se eugeta se-si aléga unu presidint din cas'a ablegatilor ca nu cumva cas'a magnatiilor se vina la presupunerea că-i competiesce veri o prerogativa.

= Ovrelui emancipati trasera atentiunea unui micu diurnal din România care recomenda acésta causa guvernului romanescu. A uitatu inse se inseamna că ovrelui Ungariei magiarisati si magiarisindu-se, i-au emancipatu magiarii intre altele pentru că imprasciandu-se densii pentru natiunalitatele nemagiare, devinu unu factoru alu magiarisarei. Faca astfelu ovrelui din România, romanisandu-se, si nesmintit u romanii vor imitá pre unguri, adeca ii vor emancipá pentru a-i trimite se romaniseze mălu dreptu alu Dunarei catu nu este romanescu.

Pentru serbatorea de luni, nr. ven. va aparé joi.

Responsuri: La O. v. Telegramul ni s'a speditu cu patru dile mai tardiu. — Dlu T. u la O. Iertare o'am intarsitatu cu respunsulu. Caus'a, casf locala, era prè lunga pentru noi, si necunoscendu inceputul n' poteamur dà continarea. — La mai multi dd: Cand nu potem cetei cate unu cuventu, lu stergem séu l'inclusum precum judecámuru.

Cursurile din 3 jan. 1868 n. sér'a. (dupa areata oficială)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austr...	53.—	53.20
" " contributinali...	57.40	57.60
" " noue in argint...	88.25	88.75
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)...	77.75	78.50
Cele natiunali cu 5% (jan.)...	66.40	66.80
" " metalice cu 5%...	66.—	66.20
" " " maiu-nov...	58.10	58.30
" " 4½%	49.50	50.—
" " 4%	44.—	44.50
" " 3%	33.25	33.75
Esepte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	75.20	75.40
" " 1860/5 in cele intregi	83.20	83.40
" " ¼ separata	92.—	92.50
" " 4% din 1854	72.—	73.—
" " din 1839, ¼	148.—	149.—
" " bancei de credit	127.—	127.25
" " societ. vapor. dunarencu 4%	87.—	88.—